

ผนวก จ
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 4/2545

○ คำสั่ง

(ต. 21)

คำร้องที่ 153/2544
คำสั่งที่ 4/2545

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ 10 เดือน มกราคม พุทธศักราช 2545

ระหว่าง	{	พระภิกษุพันธ์ รัตนา	ผู้ฟ้องคดี
		เจ้าคณะตำบลห้วยเหนือ พระปลัดบุญส่ง	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ 2594/2544 หมายเลขแดงที่ 561/2544 ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพระภิกษุ วัดสะอาก ตำบลห้วยเหนือ อำเภอชุมขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีพระเกี้ยว ชุตินมโม เป็นเจ้าอาวาส ผู้ฟ้องคดีกล่าวหาว่าผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเจ้าคณะตำบล มีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ในพื้นที่ตำบลให้ปฏิบัติตามกฎหมายมหาเถรสมาคม แต่กลับปฏิบัติโดยมิชอบต่อผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่จะจับผู้ฟ้องคดีให้สึกจากการเป็นพระภิกษุและเห็นด้วยกับการที่เจ้าอาวาสวัดสะอากห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติกิจทางศาสนาที่เกี่ยวกับฆราวาสโดยไม่ระบุเหตุผล ผู้ฟ้องคดีเห็น

ว่าเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำสั่งปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากตำแหน่งเจ้าคณะตำบลห้วยเหนือ และให้ชำระค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน 30,000 บาท

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นเรื่องที่ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ การใช้อำนาจปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นการดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนาอันมิใช่การปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แม้ผู้ฟ้องคดีจะเห็นว่าเป็นการสั่งการโดยมิชอบ กรณียังไม่ถือได้ว่าเป็นการกระทำทางปกครองที่ศาลปกครองมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำดังกล่าวได้ คดีจึงไม่อยู่ในเขตอำนาจการพิจารณาของศาลปกครอง จึงมีคำสั่งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2544 ไม่รับคดีนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องทางไปรษณีย์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2544 อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเจ้าคณะตำบล เป็นเจ้าพนักงานปกครองคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 เมื่อพระภิกษุสามเณรเกิดข้อพิพาทกันจะเข้าไปฟ้องร้องกันที่ใด จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาต่อไปด้วย

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา 15 ตรี มาตรา 15 จัตวา และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้คณะสงฆ์อยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และจะตรากฎหมายมหาเถรสมาคมเพื่อจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์และกำหนดโทษหรือวิธีการลงโทษทางปกครองสำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองคณะสงฆ์ก็ได้ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่จะจับผู้ฟ้องคดีให้สึกจากการเป็นพระภิกษุและเห็นด้วยกับการที่เจ้าอาวาสวัดสะอากสั่งห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติกิจการทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับฆราวาสโดยไม่ระบุเหตุผล ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ในฐานะพระสังฆาธิการสั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสงฆ์ อันเป็นการใช้อำนาจทางการปกครองคณะสงฆ์และเป็นคำสั่งในกิจการปกครองของคณะสงฆ์ ซึ่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการปกครองคณะสงฆ์ ด้านการดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนาที่มีการวางแผนทางแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมทางการปกครองไว้เป็นระบบต่างหากแล้ว กรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำมาฟ้องนี้จึงมิใช่ข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำทางปกครอง

ของเจ้าหน้าที่ของรับซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการใช้อำนาจบริหารที่ศาลปกครองจะมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผล

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้
พิจารณา

นายดำริ วัฒนสิงหะ

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา พานิชวงศ์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

พลเอก นิยม ศันสนาคม

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสวัสดิ์ วัฒนายากร

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด